

Magas színvonalú államvizsga-dolgozatok

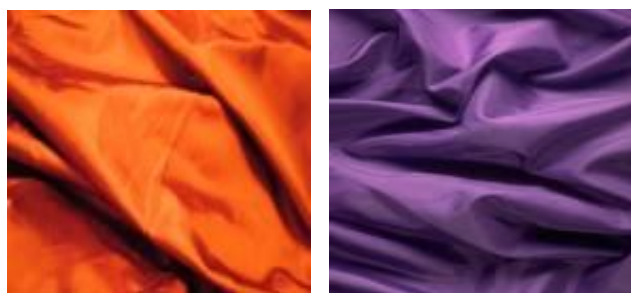
Estu Klára

A Budapesti Műszaki Főiskola Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karán működő Divat, Termék és Technológiai Intézet által szervezett államvizsga sikeresen lezajlott. Karunkon első ízben vizsgázott a BSC képzésben részesült hallgatók nagyobb csoportja, összesen 21 fő. A vizsgázók között voltak olyan hallgatók, akik a korábbi, a most kifutó tanterv alapján végezték tanulmányukat, összesen szintén 21 fő. Az államvizsga szervezése komoly feladatot jelentett, mert a 42 vizsgázó hallgató közül voltak, akik nappali tagozaton, mások levelező tagozaton, vagy távoktatás keretein belül szerezték meg a szükséges ismereteket.

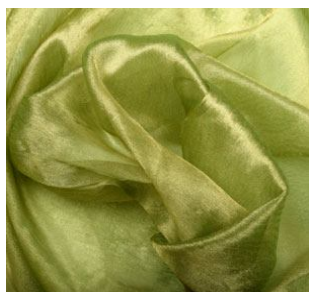
A hallgatók a védésre power pointos prezentációval készültek, magabiztosan használták a számítógépet. A védés mindenkinek nagyon jól sikerült. A szakmai feleletek – néhány kivételtől eltekintve – alapos tudást tükröztek. A hallgatóknak kiadható oklevelek minősítése a következők szerint alakult: 10 db kiváló, 23 db jó és 9 db közepes. A szakdolgozatok színvonala jónak mondható, 19 db jeles dolgozat született. A témaválasztás igen változatos volt. Sok érdekes, aktuális kérdéseket elemző feladat született. A dolgozatok között volt bőr-, ruha- és textilipari témával foglalkozó, azokon belül tervezési, technológiai, szervezési és géptan jellegű is.

A továbbiakban a legjobb textil- és ruhaiparral kapcsolatos feladatokból adunk ízelítőt.

Kürti Zsófia: Lakástextil kollekció tervezése a

1. ábra. Sötétítő-dekorációs függönyök

2. ábra. Fényáteresztő függöny

3. ábra. Textilák a lakásban

2008/2009-es trend felhasználásával

Kürti Zsófia egy budapesti székhelyű, kiskereskedelmi és szolgáltatói tevékenységgel foglalkozó lakástextil cégnél dolgozik, amelynek fő tevékenysége a függönyanyagok és kellékek értékesítésén túl a termékek elkészítésére is kiterjed. A cég szolgáltatásai közé tartozik a tervezés, a gyártás és a szerelés is.

A hallgató foglalkozott a lakástextiliák fajtáival, mint pl. függönyökkel (1. és 2. ábra), szőnyegekkel, bútorszövetekkel, díspárnákkal (3. ábra), otthonokban betöltött szerepükkel, a lakástextilekre vonatkozó trendekkel stb.

A Lakástextiltrend 2008/2009 jelmondata: „Itt az ideje, hogy ... látnokok, eredeteik, varázslatosak és izgalmasak legyünk”. A trend néhány jellegzetes ábráját

4 ábra.

5 ábra.

mutatja be a 4. ábrasorozat. Ennek szellemében tervezett lakástextil kollekciót az egyik vevő számára. A tervezés és a termék elkészítésének a lépései következők voltak:

- a megrendelő igényének felmérése,
- a helyiség bemutatása,
- a trend kiválasztása, leírása,
- a termékek alapanyagainak kiválasztása, kollázs készítése a textiliákból,
- látványterv készítése,
- kollekció tervezése,
- a megfelelő gyártástechnológia kidolgozása, a késztermék elkészítése.

A tervezett és megvalósított termék az 5. ábrán látható.

Csanádi Viktória: Európai igényeknek megfelelő kimonó tervezése a japán kimonó díszítéseinek és formai elemeinek felhasználásával

A hallgató a japán viselet tradicionális ruhadarabjáról készítette szakdolgozatát. A kimonó egyszerű, de mégis sokoldalú, különleges ruhadarab, amelyhez igen sok fajta, érdekes és szép kiegészítőt lehet alkalmazni. A szakdolgozat célja az volt, hogy másokkal is megis-

A Japán kimonó öltözet tanulmányozása

A Japán ruházkodás története

A kimonó
Nők öltöze
Férfiak öltöze
Gyermekek öltöze
A gesák öltöze

6. ábra

A kimonó típusai

Esküvői kimonó

Alkalmi viseletek

Mindennapi viseletek

A kimonó öltözet részei

Felsőruházat

Alsóruházat

Obi

7. ábra

A kimonó öltözet kiegészítői

Lábbelik

Obi kiegészítők

Öltözet kiegészítők

8. ábra

Kimonó tervezése formai és díszítő elemek felhasználásával

A kimonó alapanyagai

A kimonó mintázata

A kimonó színei

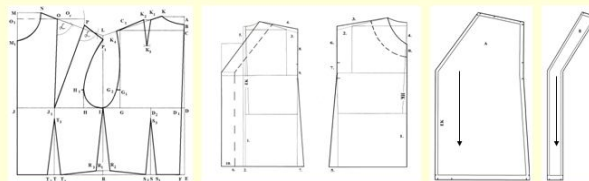
A kimonó díszítő elemei

9. ábra

A választott modell szabásmintái

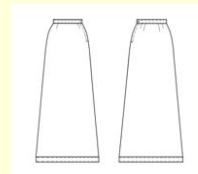
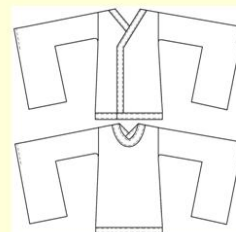
Alapszerkesztések
Modellezés
Szabásminták készítése

10. ábra

Gyártástechnológia kidolgozása

Külalak leírás
Gyártmányrajz
Összeállítandó alkatrészek
Gyártástechnológiai előírások
Gyártástechnológia kidolgozása

11. ábra

Az elkészített modell

12. ábra

gyeket megőrizve ma is hordható kimonót tervezzen meg.

A feladat

- első része a kimonó öltözet tanulmányozásáról (6., 7. és 8. ábra),
- második része a kimonó tervezésével (9. ábra),
- harmadik része a szerkesztéssel, modellezéssel és a szabásminta elkészítésével (10. ábra),
- negyedik része pedig a gyártástechnológia kidolgozásával foglalkozott (11. ábra),
- végül az elkészített modellt mutatja be a 12. ábra).

Francsicsné Karl Mária: A kaftán gyártástechnológiájának korszerűsítése a Nagybjomi J.T. Ruhaipari Vámszabadterületi Kft.-nél

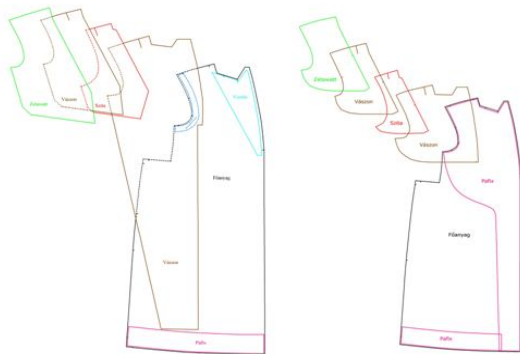

13. ábra. Kaftán
vetelményeknek is.

A konkrét feladat a kaftán jelenlegi hagyományos vásznazással alkalmazott technológiájának frontfix technológiára való átállítása volt. Figyelembe kellett venni azt, hogy a zsidó tradíció meghatározza a kaftán szabásvonalait, alap- és kellékanyagait, a gyártás technológiai előírásait, az alkalmazott betétanyagok nyersanyag-összetételét.

A hallgató kiválasztotta a frontfixáláshoz megfelelő ragasztó bevonatos közbélést, és vizsgálatokkal ellenőrizte alkalmasságát. Az anyagfelhasználás elemzéséhez az új szabásmintákkal felfektetéseket készített. Kidolgozta az új gyártástechnológiát, szalagbeosztást készített, majd több szempont – elsősorban az előre megadott elvárások – szerint elemezte saját javaslatát. Összehasonlította a jelenlegi és az új gyártástechnológiát, a két technológia megvalósításához szüksége szabásmintákat (14. ábra).

A cégnél elkészítették a javaslatnak megfelelő terméket, amely megfelelt a követelményeknek. Javaslatának elemzése alapján a frontfix technológia bevezetése jelentős megtakarítást eredményez majd a cég számára.

14. ábra. A kaftán jelenlegi és javasolt eleje készítéséhez szükséges alkatrészek

Hevesi Hajnalka: Kézzel horgolt csipkék alkalmi öltözeten

Az ún. „kis fekete ruha” megteremtője Coco Chanel volt, aki ezzel a kiegyensúlyozottságra törekvő divat alapját teremtette meg. Az ilyen ruhát minden alkalom-

ra, minden életkorban lehet viselni. Jól dekorálható, a különféle kiegészítőkkel igen változatosra tehető.

A hallgató dolgozatának fő témája a horgolt csipke alkalmazása volt női alkalmi öltözetekre, különös tekintettel a „kis fekete” ruhákra. Célja az volt, hogy a mai lányok érdeklődési körébe bevonja a kézimunkázást, mint olyan örömteli alkotó tevékenységet, amely elősegíti az önkifejezést és fejleszti a kreativitást. A dolgozat bemutatta a csipkekészítési fajtákat, a híresebb magyar „csipkevárosokat”, amelyek még ma is jól őrzik ezeket a hagyományokat.

A kézimunkázás egyik legegyszerűbb változata a horgolás, amely a csipkekészítés egyik közkedvelt változata (15. ábra). Alkalmazásával, a könnyen elsajátítható technikákkal sajátosan egyedivé tehető még a legdivatosabb öltözetek is. A 2009-es divat világában a csipke alkalmazása ismét a trend részévé vált (16. ábra).

A hallgató a dolgozat első részében a csipkék fajtáit mutatta be, majd pedig a csipkét, mint a divat szerves

15. ábra. Horgolt csipke betét

A 2009-es trendben a csipke az egyik legfontosabb alapanyag

16. ábra.

A „kis fekete” ruhák készítése

17. ábra.

részét, végül a horgolt csipke mai divatba való ötvöztetési lehetőségeit. Mindez megmutatkozik az általa tervezett és elkészített kollekcióban.

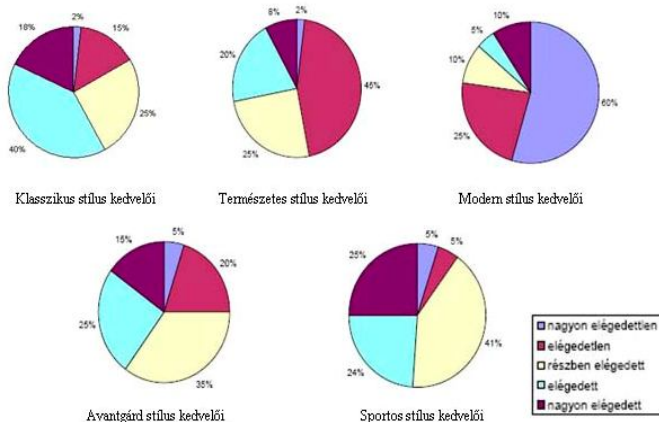
A prezentáció diái teljes mértékben tükrözik a hallgató érzelmeit: a csipke, a hagyomány és a pontos munka szeretetét. Ezt bizonyítja a prezentáció egyedi

stílusú, gondos megtervezése, a ruháknak – fotók segítségével – a testvéreivel együtt való bemutatása (17. ábra).

A kollekciót az olyan húszas-harmincas életkorú nők számára készítette, akik szeretik a szolid, kicsit konzervatív öltözetet, és támogatják a hagyományok jelenlétét a jelenkori viseletben. A tervezés során arra törekedett, hogy megmutassa: a tradíció tisztelete nemcsak összefér a mai öltözködéssel, hanem sokkal gazdagabbá, művesebbé teszi azt, és a hagyományos és a divatos termékek nem zárják ki egymást, sőt kombinálásukkal nagyon szép, és elegáns termékek szülehetnek.

Ari Krisztina: Saját márkakollekció tervezése

A szakdolgozatban a terméktervező hallgató legfőbb célja annak vizsgálata volt, hogy kezdő tervezőként milyen feladatokat kell megoldania akkor, ha fiatalok számára készített termékekkel, önálló kollekcióval akar kereskedelmi piacra lépni.

18. ábra. Az Egerben található ruházati üzletekre jellemző elégedettségi szint

Feladatának megoldását marketing tevékenységgel kezdte. Feltérképezte a magyar divatszalonokat, divattervezőket, a hazai és külföldi gyártású fiatalos öltözköket áruló márkaboltokat stb. Kérdőíves megkérdezéssel elemezte a fogyasztói magatartást, felmérte a fogyasztói igényeket is (18. ábra).

Tervei szerint Egerben indítaná vállalkozását, ezért felmérései erre a városra koncentráltak. Megvizsgálta márkakollekciója vevőkörét, a 18–30 év közötti vidéki, magabiztos és öntudatos fiatal női korosztályt. Megtervezte márkája logóját, melyben neve egy része is szerepel (19. ábra). Kidolgozta tervezési koncepcióját, majd elkészítette a terveit.

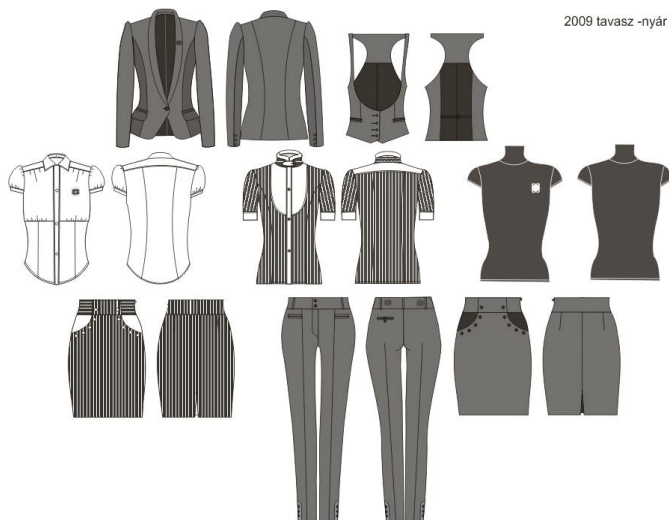
Terveire jellemző a minimalista, letisztult és leke-rekített formai megoldások alkalmazása. A kollekció színvilágát a fekete, fehér, narancsos tartalmú vörös, a szürke és annak árnyalatai alkotják. Célja mindezekkel az volt, hogy a kollekció darabjaiból maximális variálási lehetőséget biztosítson a vásárlói számára. A márka minden egyes ruhadarabon való megjelenítésére is nagy gondot fordított.

19. ábra. A márka

Márkakollekciója az „Arisz Basic” néven szerepel. A kollekció két részre oszlik:

- a „Basic Elegance”, amelynek bázisát az első

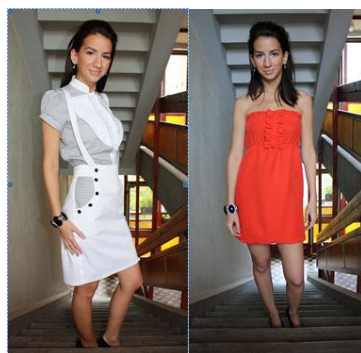
20. ábra. „Basic Elegance”

21. ábra. „Basic Casual”

22. ábra.

23. ábra.

sorban alkalmi viseletre szánt szoknya, nadrág, blúz, mellény és blézer adja; ezekből néhány a 20. ábrán látható;

- a „Basic Casual” pedig a hétköznapi viseletre külön kitűnő megjelenést. A modelles család trikót, vállpánt nélküli topot, magasított derekú shortot, hagymaszoknyát, boleró fazonú mellényt tartalmaz; ezekből a 21. ábrán látható néhány terv.

A tervekből öltözképváltoztatást készített kézzel (22. ábra) és számítógéppel rajzolva.

Végül kiválasztott három modellt és a hozzájuk illő alapanyagot, és mindhárom prototípust elkészítette (23. ábra).

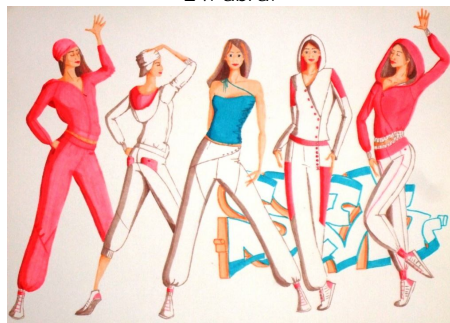
Lakos Enikő: Sporttánc öltözetek hip-hop stílusban

A terméktervező hallgató a fiatalok tánc kultúráját elemezte. Mivel ő maga is táncol, a téma nagyon közel áll hozzá. Szakdolgozatában a hip-hop stílusú táncos öltözetek tervezésének és kivitelezésének folyamatát mutatja be.

Foglalkozott a hip-hop kultúra kialakulásával, amelynek legmeghatározóbb elemei a zene és a break, és természetesen a tánchoz tartozó jellemző öltözetek is. Bemutatta a hip-hop kultúra változását napjainkig a különböző táncstílusoktól – pl. locking, popping, new style hip-hop, girl funk, house dance – a zenei stílusokra jellemző öltözetekig. Megvizsgálta a hip-hop stílusú ruházati termékek és kiegészítők piacon való helyzetét, a megtalálható márkákat.

24. ábra.

25. ábra

26. ábra

Tervezési koncepcióját alapvetően két, esztétikai és funkcionális szempontra osztotta. Az esztétikai szempontjai a hip-hop jegyek megőrzése, a nőiesség kiemelése, variációk lehetősége a színekkel és egyedi díszítőmegoldások alkalmazása voltak. Funkcionális szempontjai pedig a mozgásszabadság (24. ábra) és a test melegen tartása.

Kollekcióterveket készített (25. és 26. ábra), amelyekhez gondol-

27. ábra

san választotta meg a megfelelő alapanyagokat. Az alapanyaggal szemben a kényelmes viseletet, a tánc közbeni megfelelő szellőzés biztosítását, a különleges felületet, a kiváló minőséget, valamint a figyelemfelkeltő és jól kombinálható színeket határozott meg.

A tervekből megvalósításra három öltözetet választott ki. A kiválasztás szempontjai az azonos stílusjegyek és díszítőmegoldások, a kombinálhatóság és a vevői igények széles körű kielégítése voltak. A szerkesztési-modellezési feladatok elvégzése, a termékekre vonatkozó teljes dokumentáció elkészítése után megvarrta a modelleket, amelyek a 27. ábrán láthatók.

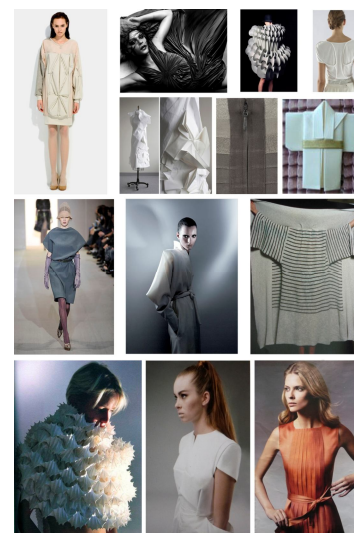
Távlati tervei között szerepel a pályázatokon való részvétel, gyártási lehetőségek keresése és megteremtése, táncruhák tervezésének és gyártásának kiterjesztése több táncstílusra. Öltözékeiről máris pozitív visszajelzéseket kapott, elsősorban a táncosok köréből.

Hofstädter Szandra: Textilorigami

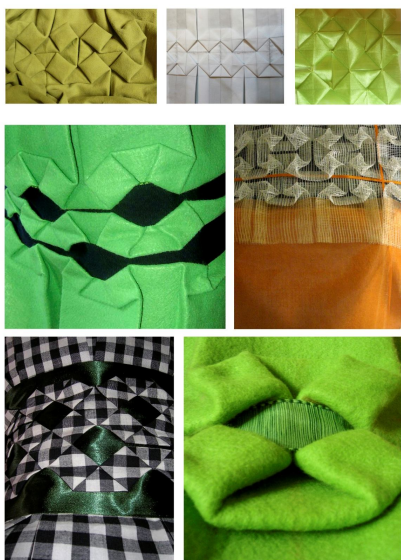
A szakdolgozat témája az origaminak, azaz a hajtogatásnak a felhasználása a művészet területén. A hallgató ezzel a témával korábban már TDK munka keretein belül is foglalkozott. A nagyon érdekes, izgalmas téma kidolgozásához az inspirációt egy kölni kiállításon Peter Weber képzőművészeti tárgyai adták (28. ábra). A nemezből készített alkotások újszerűsége abban rejlik, hogy a papírhajtogatási technikát más anyagokon próbálta ki, aminek révén síklapú anyagból háromdimenziós terméket hozott létre. A hallgató a művész szövött hatású struktúráit elemezte elsősorban.

28. ábra

29. ábra

30. ábra.

ta ezt létre a művész.

A dolgozat a kutató munkára épített anyag-, minta- és formakísérletekkel foglalkozik, és elemzi azoknak a ruházati termékeken való megvalósítási lehetőségeit. Tervezési, kísérletezési feladataiban a következő szempontokat vizsgálta:

- díszítőelemként kerüljön alkalmazásra a szöttek jellegű elem, vagy a szabásvonalak szerepét töltsse be?
- hogyan rögzíthető a hajtogatás, hogy viselés közben ne nyíljon szét?

A diplomázó tanulmányozta napjaink divattervezőinek térhátasú díszítéssel készített ruháit. Főleg japán tervezők munkáiban talált meglepő körvonalú, érdekes térbeli hatást mutató, merőben szokatlan kompozíciókat (29. ábra). A művészek a hajtogatással magát a változást, a fejlődést akarják megragadni. A folyamat eredményét látja a néző, aki nem érti, nem látja át, hogyan hoz-

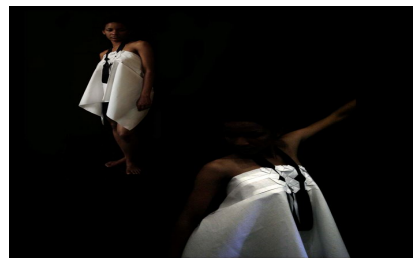
- miként illeszkedjék a hajtogatott anyag a modellre ahhoz, hogy a térbelisége ne gyengüljön?
- öltözékeken kívül milyen területeken alkalmazható még ez a díszítő technika?
- milyen fajta textíliák alkalmasak a hajtogatásra?

- ruhakollekció létrehozásakor az érdekes, plasztikus és egyben finom megoldásokat hogyan lehet megvalósítani?
- hogyan lehet négyszögletes (négyzet vagy téglalap alakú) termékből kialakítani ezeket a modelleket?

Mindezek megválaszolására rengeteg kísérletet végzett modelltervei megvalósítása előtt (30. és 31. ábra), majd különböző fajta textíliákra modellterveket készített, amelyekből néhány a 32. ábrán látható.

Végül elkészített több modellt is, amelyek alapanyagai igen változatosak voltak, például nemez, se-lyem, vékony pamutvászon (33. ábraszorozat).

A tervezési feladattal az volt a célja, hogy olyan fiatalos, friss, hordható kollekciót hozzon létre, amelynek darabjai a hajtogatás formaalakító és díszítő szerepét alkalmazva beleil-leszkednek a divat-trendekbe, és mi-nimális szabással és varrással, szinte anyag hulladék nélkül megvalósít-hatók.

31. ábra.

32. ábra

33. ábra